

Liczebniki

Liczby w języku angielskim:

- » liczebniki główne - cardinal numerals (numbers)
- » porządkowe - ordinal numerals (numbers)
- » oraz ułamki - fractions

Liczb od 1 do 12 należy nauczyć się na pamięć:

- 1 - one [*ʌn*]
- 2 - two [*tu*]
- 3 - three [*fri*]
- 4 - four [*fɔr*]
- 5 - five [*fajf*]
- 6 - six [*siks*]
- 7 - seven [*sewen*]
- 8 - eight [*ejt*]
- 9 - nine [*najn*]
- 10 -ten [*ten*]
- 11 - eleven [*ilewen*]
- 12 - twelve [*tlɛlf*]

Liczby od 13 do 19 można utworzyć na podstawie pierwszej 10 dodając końcówkę -teen

- 13 - thirteen [*firtin*]
- 14 - fourteen [*fortin*]
- 15 - fifteen [*fiftin*]
- 16 - sixteen [*sikstin*]
- 17 - seventeen [*sewentin*]
- 18 - eighteen [*ejtin*]
- 19 - nineteen [*najntin*]

Liczebniki oznaczające dziesiątki tworzymy przez dodanie przyrostka -ty do odpowiednich liczebników:

20 - twenty [*tłenti*]
30 - thirty [*firty*]
40 - forty [*forti*]
50 - fifty [*fifti*]
60 - sixty [*siksti*]
70 - seventy [*sewenti*]
80 - eighty [*ejti*]
90 - ninety [*najnti*]

Przy liczebnikach 100 1,000 oraz wielokrotnościach używamy przedimka nieokreślonego "a" lub liczebnika "one":

100 - a hundred (one hundred) [*handret*]

W pisowni liczebników głównych od 1,000 włącznie rzędy wielkości oddzielamy przecinkiem:

1,000 - a thousand (one thousand) [*tałzynd*]
1,000,000 -a million (one million)

Przykłady zapisu liczb (każdą dziesiątkę i jedność oddzielamy myślnikiem):

25 - twenty-five
107 - one hundred and seven
2,451 - two thousand four hundred and fifty-one
645,798 - six hundred and forty five thousand seven hundred and ninety-eight
3,556,872 - three million five hundred and fifty-six thousand eight hundred and seventy-two

UWAGA: Przy podawaniu liczb liczebniki "hundred", "thousand" i "million" nie przybierają końcówki liczby mnogiej. Końcówka ta występuje wyłącznie wtedy, gdy używamy któregoś z tych liczebników na określenie bliżej nie sprecyzowanej dużej liczby:

UŁAMKI

Zapisywanie i odczytywanie ułamków rządzi się w języku angielskim prawami nieco innymi niż w języku polskim. Poniżej opisane są najważniejsze zasady budowania wyrażeń językowych odpowiadających ułamkom zwykłym i dziesiętnym.

Do ułamków zwykłych ("**vulgar fractions**") odnosimy się w języku angielskim w następujący sposób: licznik wyrażony jest odpowiednim liczebnikiem głównym (czyli np. "**one**" \jeden', "**three**" \trzy', "**ten**" \dziesięć'), a mianownik - liczebnikiem porządkowym (np. "**third**" \trzeci', "**fifth**" \piąty', "**twelfth**" \dwunasty') w liczbie mnogiej (czyli z końcówką "-s"). W zapisie między tymi dwoma członami ułamka występuje zazwyczaj łącznik.

(1) **two-thirds**

dwie trzecie

(2) **six-eighths**

sześć ósmych

(3) **six-twelfths**

sześć dwunastych

Kiedy liczbą w mianowniku jest cztery, oprócz zgodnej z powyższymi zasadami konstrukcji z elementem "**fourths**" \czwarte/czwartych' możliwe jest także użycie słowa "**quarters**" \kwarta, część czwarta':

(4) **three-fourths**

trzy czwarte

(5) **three quarters**

trzy czwarte

Słowa "**quarters**" nie poprzedzamy łącznikiem. Kiedy jednak ułamek zwykły pełni funkcję przymiotnika (czyli występuje między przedimkiem a rzeczownikiem), użycie łącznika jest konieczne. Dotyczy to wówczas także ułamków ze słowem "**quarter**":

(6) **a three-fifths majority**

większość trzech piątych

(7) **a three-quarter majority**

większość trzech czwartych

Ułamki w powyższych przykładach są określeniami rzeczownika "**majority**" \większość' - funkcjonują więc podobnie do stosowanych w analogicznym kontekście w języku polskim przymiotników \sześćdziesięcioprocentowa' i \siedemdziesięciopięcioprocentowa'. Należy zwrócić uwagę, że słowo "**quarter**" nie ma w takim użyciu końcówki liczby mnogiej "-s":

(8) ***a three-quarters majority**

większość trzech czwartych

Jeśli licznikiem ułamka jest liczba jeden, oddajemy ją słowem "**one**" \jedna' lub przedimkiem nieokreślonym "**a**" / "**an**" (w zapisie nie występuje po nich nigdy łącznik):

(9) **a/one third**

jedna trzecia

(10) **an/one eighth**

jedna ósma

Część drugą opisujemy słowem **"half"** *"połowa"*, a nie liczebnikiem porządkowym **"second"** *"drugi"*:

(11) **one/a half**

jedna druga

Konstrukcję odnoszącą się do ułamka oddzielamy od liczebników odnoszących się do pełnych liczb za pomocą słowa **"and"** *"i"*:

(12) **five and three-fifths**

pięć i trzy piąte

Do ułamków zwykłych można się również odnosić, używając słowa **"over"** *"ponad"*:

(13) **nine over fifty-eight**

dziewięć pięćdziesiątych ósmych

Słowo **"over"** odwołuje się w tym wypadku do zapisu cyfrowego, w którym licznik (**"numerator"**) znajduje się nad mianownikiem (**"denominator"**).

Jeśli chodzi o ułamki dziesiętne (**"decimal fractions"**), najczęściej problemów sprawia Polakom uczącym się języka angielskiego właściwy zapis. W zapisie angielskim nie oddziela się ułamka dziesiętnego przecinkiem - służy do tego kropka:

(14) **220.125**

dwieście dwadzieścia i sto dwadzieścia pięć tysięcznych

Przecinkiem oddziela się z kolei setki od tysięcy, tysiące od milionów itd.:

(15a) **220,125**

dwieście dwadzieścia tysięcy sto dwadzieścia pięć

(15b) **125,220,125**

sto dwadzieścia pięć milionów dwieście dwadzieścia tysięcy sto dwadzieścia pięć

Kropkę w ułamkach dziesiętnych określa się jako **"decimal point"**, a w języku mówionym zastępuje słowem **"point"**:

(16) **eighty-three point five**

osiemdziesiąt trzy i pięć dziesiątych

Przy wymawianiu części dziesiątych, setnych, tysięcznych itd. każdą cyfrę wymieniamy osobno (inaczej niż w języku polskim):

(17a) **94.56 (ninety-four point five six)**

dziewięćdziesiąt cztery i pięćdziesiąt sześć setnych

(17b) ***ninety-four point fifty-six**

(18a) **0.372 (zero/nought point three seven two)**

zero przecinek trzysta siedemdziesiąt dwie tysięczne

(18b) ***zero/nought point three hundred and seventy-two**

W ułamkach mniejszych od jedności słowa **"zero"/"nought"** są często pomijane.

(19) **0.72 (point seven two)**

siedemdziesiąt dwie setne